

**Karnataka Lokayukta**  
 (Under Section 7 of the Karnataka Lokayukta Act, 1984)

CASE NUMBER : **COMPT/LOK/BCD/3500/2019**  
 District : **Bangalore (U)**

**BY :****1. SUO MOTO,**

As per the Order of Honble Lokayukta Dated 26-12-  
 2019

560001

Mobile/Landline:

**COMPLAINANT/S****AGAINST :****1. The Secretary**

Revenue Department Room No.603, 6th Floor, 1st Gate,  
 M.S.Building Bengaluru  
 560001

**2. I.G of Registration and Commissioner for Stamps**

Kandaya Bhavana, 8th Floor, K.G. Road, Bengaluru  
 560001

**3. The District Registrar**

Dharwad District, Dharwad

**4. Hussainsab Ibrahimsab Nadaf**

Incharge Sub-Registrar, Sub-Registrar  
 Office, Naragunda Taluk, Gadag District.

**RESPONDENT/S**

**Allegation/Grievance** Corruption and dereliction of duty  
**Brief :**

Received From : Suo-Moto Misc.No.318/2018

Received On : 27-12-2019



Seal and Signature 27/12/19

**Complaint stands  
 allotted to :** ARE-1

**SCRUTINY AND OPINION**

2

**KARNATAKA LOKAYUKTA, BENGALURU**

Date : 26.12.2019

**O R D E R**

On the basis of the pseudonymous petition dated Nil received from Sri S.R.Patil and others alleging mal-administration in the Office of the Sub-Registrar, Naragunda Taluk, Gadag District, I had directed the Additional Director General of Police, Karnataka Lokayukta, Bengaluru (herein after for short as ADGP) to get an investigation done in respect of the allegations made in the petition. Accordingly, Superintendent of Police-5, Karnataka Lokayukta, Bengaluru, referred the matter for investigation to the Superintendent of Police, Karnataka Lokayukta, Dharwad. The Superintendent of Police, Karnataka Lokayukta, Dharwad, got the investigation done through the Police Inspector, Karnataka Lokayukta, Gadag (herein after for short referred to as Investigation Officer). The Investigation Officer submitted his report dated 25.05.2018. The said report was examined by the Superintendent of Police-5, Karnataka Lokayukta Bengaluru



and placed the same before the ADGP, Karnataka Lokayukta, Bengaluru, who had approved the same. Thereafter, the papers/documents were placed before the Assistant Registrar (Legal Opinion)-4, Karnataka Lokayukta, Bengaluru.

2) The Assistant Registrar (Legal Opinion)-4, Karnataka Lokayukta, Bengaluru, after going through the report of the Investigation Officer, has submitted that it is a fit case for me to exercise suo-motu proceedings for the purpose of further investigation. I have gone through the report and in the light of the report submitted by the Investigation Officer and the report submitted by the Assistant Registrar (Legal Opinion)-4, Karnataka Lokayukta, Bengaluru, I am prima-facie satisfied that the materials collected by the Investigation Officer can be considered as a source material for me to institute suo-motu proceedings and it is in the interest of the public to institute suo-motu proceedings for further investigation. Hence, a suo-motu proceeding is initiated in exercise of the powers conferred on me, under Section 7(1)(b) & 9(3)(a) of Karnataka Lokayukta Act. Office is directed to register the case as suo-motu proceedings.



3) In this connection, it is useful to extract the relevant portion of the report submitted by the Investigation Officer, which reads as follows –

05	ವಿಚಾರಣೆ ಘಟಿತಾಂಶು		<p>ದಿನಾಂಕ: 06/04/2018 ರಂದು ಪಂಚಸಾಷ್ಟಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ನರಗುಂದಕ್ಕೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪರಿಶೀಲಿಸಿ, ಪಂಚನಾಮೆ ಜರುಗಿಸಲಾಯಿತು. ನಂತರ ಕಚೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳೆಂದು ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರ, ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಹಾಗೂ ಎದರುಗಾರರ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ದಾಖಲಿಸಲಾಯಿತು.</p>
		ಕಂಡಿಕೆ –	<p><u>ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿರುವ ಆಪಾದನೆಗಳಿಗೆ ವಿವರಣೆಗಳು.</u></p> <p>1:</p> <p>ಕಳ್ಳಿಮುತ ಎಂಬ ಖಾಸಗಿ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಆತನ ಮಗ ನರಗುಂದ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯ ದ್ವಿ.ದ.ಸ. ಶ್ರೀ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ.</p>
		<u>ವಿವರಣೆ:</u>	<p>ದಿ: 06/04/2018 ರಂದು ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ನರಗುಂದಕ್ಕೆ ಪಂಚಸಾಷ್ಟಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಕೈಗೊಂಡ ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಂಚನಾಮೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗೆ ಇದ್ದ ಫೋಟೋ ನೋಡಿದ ಶ್ರೀ ಹೆಚ್.ಎ. ನದಾಫ ಪ್ರಭಾರ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನರಗುಂದರವರು ಫೋಟೋದಲ್ಲಿರುವ ವ್ಯಕ್ತಿ ರಾಚಯ್ಯ ಕಳ್ಳಿಮುತ ಎಂದು, ಇವರು ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಿದ್ದು, ಅವರು ಕುಳಿತಿರುವ ಸ್ಥಳ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯ ದ್ವಿ.ದ.ಸ.ರವರು ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಶ್ರೀ ಅರ್ಜಿಯೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ಅವರು ಯಾವಾಗ ಕುಳಿತು ಕೊಂಡಿರುವರು ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೂತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಯಾವತ್ತೂ ಅವರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಶ್ರೀ ಅರ್ಜಿಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳಲು ತಿಳಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳ ಮೇಲೆ ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವ ಕುರಿತು ಉಳಿದ ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಂತೆ ಕಳ್ಳಿಮುತರವಾಗಲಿ, ಅವರ</p>

ಮಾರುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಮಗನಾಗಲಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅದರೆ ಅವರುಗಳಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕೂಡಲು ನಾವ್ಯಾರು ಹೇಳಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಶ್ರೀ ಎನ್.ಎನ್. ಪತಾಣ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಪರೇಟರ್, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ವಾಯ್ ಎನ್. ಓಲೇಕಾರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ವಿ.ಬಿ. ಮಲ್ಲಾಶ್ವಾರ ಇವರುಗಳನ್ನು ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲರೂ ಸಹ ಕಳ್ಳಿಮತರವರು ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಕುಳಿತುಕೊಳ್ಳುವ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ವಿಷಯ ತಮಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ, ಆದರೆ ಘೋಟೋದಲ್ಲಿರುವವರು ಕಳ್ಳಿಮತರವರೆ ಎಂದು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಔಕಸ್ಕಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಇನ್ನೋವ್ ಸಿಬ್ಬಂದಿ ಶ್ರೀ ಬಿ.ಎಮ್. ಮೇಣಸಗಿ ಸಿಪಾಯಿಯವರು ದ್ವಿದ.ಸ.ರವರ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ತಾನು ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಯವರ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಮೊಹರು ಗಳನ್ನು ಹಾಕಲು ಈ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ಅರ್ಜಿಯೊಂದಿಗಿದ್ದ ಘೋಟೋ ನೋಡಿ, ಇದು ಕಳ್ಳಿಮತರವರ ಘೋಟೋ ಇರುತ್ತದೆ. ಇವರು ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯ ದ್ವಿದ.ಸ ರವರ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರುವ ಘೋಟೋ ಆಗಿರುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ. ಬಹುಶ ನಾನು ರಚೆ ಮೇಲಿದ್ದಾಗ ಕುಳಿತಿರಬಹುದು ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪಂಚನಾಮೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಎದರುಗಾರರಾದ ಕಳ್ಳಿಮತರವರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವರು ಉಳಿದ ದಸ್ತುಬರಹಗಾರರಂತೆ ನಾನು ಸಹ ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ತರ ಈ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಪಕ್ಷಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಆ ದಿವಸ ಸಿಪಾಯಿ ಮೇಣಸಗಿಯವರು ರಚೆ ಇದ್ದರು. ನಾನು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು, ಆಗ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದರಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ

		<p>ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿದರು. ಮೊಹರುಗಳು ದ್ವಿ.ದ.ಸ.ರವರ ಟೇಬಲ್ ಮೇಲಿದ್ದವು. ಖಚಿತ ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗ, ನಾನು ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳಿಗೆ ಮೊಹರು ಹಾಕುವಾಗ ಅಕ್ಷಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ದುರುದ್ದೇಶವಿಲ್ಲದೇ ದ್ವಿ.ದ.ಸ. ರವರು ಕೂಡುವ ಖಚಿತಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತಾವತ್ತೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೇ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಕುರಿತು ಒಮ್ಮೆ ನನ್ನ ಮಗನು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡಿರುತ್ತಾನೆಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p><u>ಕಂಡಿಕೆ-</u> <u>2:</u></p> <p>[ಮ.ಸಂ: 08 ರಿಂದ 19 ರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.]</p> <p>ದಸ್ತಾವೇಚು ಆದ ನಂತರ ರಸೀದಿ ಮೇಲೆ 500/- ರೂ. ರಿಂದ 1,000/-ರೂ. ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಯಾಕೆ ಅಂತಾ ಕೇಳಿದರೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರರಿಗೆ ಕೂಡಬೇಕು ಅಂತಾ ತಿಳಿಸುತ್ತಾರೆ.</p> <p><u>ವಿವರಣೆ:</u></p> <p>ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಂಚಸಾಫ್ಫಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಅಕ್ಷಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವರೆಲ್ಲ ನಿಗದಿತ ಭೀ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ, ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೂಡುವಂತೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>ಶ್ರೀ ನದಾಘ, ಪ್ರಭಾರ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಸಂಗ್ರಹಿಸುವಂತೆ ನಾನು ಯಾರಿಗೂ ಹೇಳಿರುವದಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲದೇ ಮೇಲಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೂಡುವದಿಲ್ಲ, ಇದೊಂದು ಸುಳ್ಳಾ ಆಪಾದನೆ ಎಂದು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ಪತಾಳ, ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ಆಪರೇಟರ್ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಮೊಸಗಿ ಸಿಪಾಯಿ ಇವರುಗಳ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆ</p>
--	--	---

		ದೃಢಪಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ.
		<p>ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಾದ ಶ್ರೀ ಷ್ಟೋಕಾರ, ಶ್ರೀ ಮಲ್ಲಾಮೂರ ಹಾಗೂ ಶ್ರೀ ಕಳ್ಳಿಮರ (ಎದರುಗಾರರು) ಇವರುಗಳು ಸಹ ವಿಚಾರಣಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ಪ್ರಕಾರರಿಂದ ಸರಕಾರ ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಿದ ಫೀ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಉವ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸಹ ನಮಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಪಡೆಯುವಂತೆ ತಿಳಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>[ಮ.ಸಂ: 8, 9 ಹಾಗೂ 13 ರಿಂದ 24 ರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.]</p>
	<u>ಕಂಡಿಕೆ-</u>	<p><u>3:</u> ಖುಣಭಾರ ಪ್ರಮಾಣ-ಪತ್ರ ಬೇಕಾದಲ್ಲಿ ರೂ. 1,500/- ರಿಂದ 2,000/- ಗಳ ವರೆಗೆ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವಾತ್ಮ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ಇಲ್ಲದಿದ್ದಲ್ಲಿ ಕಂಪ್ಯೂಟರ್ ರಿಪೇರಿ ಇದೆ ಅಂತಾ ಸುಳ್ಳ ಹೇಳಿ ಮರಳಿ ಕಳುಹಿಸುತ್ತಾರೆ.</p>
	<u>ವಿವರಣೆ:</u>	<p>ಮೇಲಿನ ಆಪಾದನೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವರುಗಳು ಸರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಫೀಗಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲದೇ ಪ್ರಭಾರ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ಈ ಆಪಾದನೆಯನ್ನು ತಮಗೆ [ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳಿಗೆ ಹಾಗೂ ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಿಗೆ] ತೊಂದರೆ ಕೊಡುವ ಉದ್ದೇಶದಿಂದ ಯಾರೋ ಈ ರೀತಿ ಸುಳ್ಳ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುತ್ತಾರೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>[ಮ.ಸಂ: 08 ರಿಂದ 24 ರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.]</p>
	<u>ಕಂಡಿಕೆ-</u>	<p><u>4:</u> ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಅನಧಿಕೃತ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ಅವ್ಯವಹಾರ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.</p>
	<u>ವಿವರಣೆ:</u>	<p>ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಪರಿಶೀಲಿಸಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಚೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಬಂದ</p>

4

		<p>ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಂಡು ಬಂದಿದ್ದು, ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲ.</p> <p>ಪ್ರಭಾರ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ವಿಚಾರಣಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಇರುವದಿಲ್ಲ. ಒಟ್ಟು 11 ಜನ ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಿದ್ದು, ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ಪಕ್ಷಗಾರರಿಗೆ ದಾಖಿಲೆಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಹಾಗೂ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮೇಲೆ ಅವರ ಮತ್ತು ಸಾಕ್ಷಿದಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯಲು ಕಚೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೊರಗಿನ ಯಾವ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>[ಮ.ಸಂ: 08 ರಿಂದ ರಲ್ಲಿ ಇರಿಸಿದೆ.]</p>
	<p><u>ಅಭಿಪ್ರಾಯ</u></p>	<p>ದಿನಾಂಕ: 06/04/2018 ರಂದು ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ನರಸುಂದಕ್ಕೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿ ಕೆಳಕಂಡ ಅಂಶಗಳು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತವೆ.</p> <p>1] ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ನರಸುಂದಕ್ಕೆ ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ ಕೈಗೊಂಡ ವಿಚಾರಣೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಾದ ರಾಚಯ್ಯ ಕಳ್ಳೇಮುತರವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಕಚೇರಿಯ ದ್ವಿದ.ಸ. ಶುಚಿತ್ವ ಕುಳಿತು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ, ತಮ್ಮ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆದಿರುವದು ದೃಢಪಟ್ಟಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>2] ಗೌಪ್ಯ ವಿಚಾರಣೆಯಿಂದ ರಾಚಯ್ಯ ಕಳ್ಳೇಮುತರವರು ಈ ಹಿಂದೆ ಧಾರವಾಡ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಕುಂದಗೋಳ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಕಚೇರಿ ಹಾಗೂ ಗದಗ ಜಿಲ್ಲೆಯ ನರಸುಂದ ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಸಿಪಾಯಿ ಅಂತಾ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>3] ಉಪನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ, ನರಸುಂದಕ್ಕೆ ಪಂಚಸಾಕ್ಷಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕಸ್ಮಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದಾಗ, ಶ್ರೀ ಮೇಣಸಗಿ ಸಿಪಾಯಿಯವರು ದ್ವಿದ.ಸ.ರವರ ಶುಚಿತ್ವ ಕುಳಿತಿದ್ದು, ವಿಚಾರಿಸ</p>

ಉಗಿ, ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಸೂಚನೆಯಂತೆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಮೊಹರುಗಳನ್ನು ಹಾಕುತ್ತಿರುವದಾಗಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ನಂತರ ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರ ಕ್ಷಿಫ್ತಿಮಾನರವರು ದ್ವಿದ.ಸ.ರವರ ಖಿಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂತ ಘೋಟೋ ನೋಡಿ, ಅವರು ಯಾವಾಗ ಕುಳಿತಿದ್ದರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಸಲುವಾಗಿ ಈ ಹಿಂದೆ ರಚೆ ಮೇಲಿದ್ದೆ, ಬಹುಶ ಆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಿರಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

4] ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಂಚನಾಮೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾರಿ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿ ಗಳು ಅರ್ಜಿಯಾಂದಿಗೆ ಲಗತ್ತಿದ್ದ ಘೋಟೋ ನೋಡಿ, ಇವರು ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಾದ ರಾಚಯ್ಯ ಕ್ಷಿಫ್ತಿಮಾನರವರು ನಮ್ಮ ಕಚೇರಿಯ ದ್ವಿದ.ಸ. ರವರ ಖಿಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತಂತ ಘೋಟೋ. ಆದರೆ ಯಾವಾಗ ಕುಳಿತಿರುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದು ನನಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವದಿಲ್ಲ, ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಿಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡುವಂತೆ ಯಾವಕ್ಕೂ ತಿಳಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ.

ಇದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗದಗರವರು ನಮ್ಮ ಕಾರ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು, ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಿಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕೂಡದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವಂತೆ ನನಗೆ ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆಂದು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ.

5] ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಂಚನಾಮೆ ಕಾಲಕ್ಕೆ ರಾಚಯ್ಯ ಕ್ಷಿಫ್ತಿಮಾನರನ್ನು ಕರೆಯಿಸಿ, ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಕೂಡುವ ಖಿಚ್‌ಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಅವರು ಉಳಿದ ದಸ್ತುಬರಹಗಾರರಂತೆ ನಾನು ಸಹ ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಒಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದೇ ತರ ಈ ಹಿಂದೆ ನನ್ನ ಪಕ್ಷಗಾರರೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದಾಗ, ಆ ದಿವಸ ಸಿಪಾಯಿ ಮೌಸಿಗಿಯವರು ರಚೆ ಇದ್ದರು. ನಾನು ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಪಕ್ಷಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದೆ, ಆಗ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು ಸದರಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ಕಚೇರಿ ಮೊಹರು ಗಳನ್ನು ಹಾಕುವಂತೆ ನನಗೆ

ತಿಳಿಸಿದರು. ಮೊಹರುಗಳು ದ್ವಿ.ಡ.ಸ.ರವರ ತೇಬಲ್ ಮೇಲಿದ್ದವು. ಖಚಿತ ಖಾಲಿ ಇದ್ದಾಗ, ನಾನು ದಸ್ತಾವೇಚುಗಳಿಗೆ ಮೊಹರು ಹಾಕುವಾಗ ಆಕ್ಸಿಕವಾಗಿ ಹಾಗೂ ಯಾವುದೇ ದುರುದ್ದೇಶ ವಿಲ್ಲದೇ ದ್ವಿ.ಡ.ಸ. ರವರು ಕೂಡುವ ಖಚಿತಯ ಮೇಲೆ ಕುಳಿತಿರುತ್ತೇನೆ. ಅದನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಮತ್ತಾವತ್ತೂ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕುಳಿತು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿರುವದಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ನನಗೆ ಸಹಕರಿಸುವ ಕುರಿತು ನನ್ನ ಮಗನು ಒಮ್ಮೆಯ್ದು ನನ್ನೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತಾನೆ ಎಂದು ಹೇಳಿರುತ್ತಾರೆ.

ಅಲ್ಲದೇ ಇದೇ ವಿಷಯವಾಗಿ ಬಂದು ತಿಂಗಳ ಹಿಂದೆ ಜಿಲ್ಲಾ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಗದಗರವರು ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿ ನರಗುಂದಕ್ಕೆ ಬಂದು ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಂಡು, ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೊರಗಿನ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳ ಖಚಿತಯಲ್ಲಿ ಕೂಡದಂತೆ ನಿಗಾ ವಹಿಸಲು ತಿಳಿಸಿರುವದು ಗೊತ್ತಾಗಿದೆ. ಅಂದಿನಿಂದ ನಾನು ನನ್ನ ಪಕ್ಷಗಾರರ ದಸ್ತಾವೇಚು ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದು ಹೋಗಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

6] ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗೆ ಪಂಚಸ್ಥಾದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕ್ಸಿಕ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಅವರೆಲ್ಲ ನಿಗದಿತ ಭೀ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಕೊಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ, ನೋಂದಣಿ ಕಚೇರಿಯಲ್ಲಿ ಯಾರೂ ತಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣಕ್ಕೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನುಡಿದಿರುತ್ತಾರೆ. ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪರಿಶೀಲನಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರೂ ಸಹ ನೋಂದಣಿಗೆ ಬಂದಂತ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ನಿಗದಿತ ಹಣ ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣವನ್ನು ತಾವ್ಯಾರು ಪಡೆಯುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.

ಪ್ರಭಾರಿ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ನೋಂದಣಿಗೆ ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ಸರಕಾರ ನಿಗದಿಪಡಿಸಿದ ಭೀ ಮಾತ್ರ ಸಂಗ್ರಹಿಸಲಾಗುವದು. ಅವರಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ಹಣ ಪಡೆಯುವಂತೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಾಗಲಿ,

		<p>ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರಿಗಾಗಲಿ ತಿಳಿಸಿರುವದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ಅರ್ಚಿಯಲ್ಲಿ ಆಪಾದಿಸಿರುವಂತೆ ಜಿಲ್ಲೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ, ಜಿಲ್ಲೆ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹಣ ಕೊಡುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>7] ಪಂಚಸಾಷ್ಟಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕ್ಸಿಕ್ ಭೇಟಿ ನೀಡಿದ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಹಾಜರಿದ್ದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ, ಮಣಭಾರ ಪ್ರಮಾಣ-ಪತ್ರ ನೀಡಲು ಸಾರ್ವಜನಿಕರಿಂದ ರೂ. 1,500/- ರಿಂದ 2,000/- ಗಳವರೆಗೆ ಹಣ ಪಡೆಯುತ್ತಾರೆ ಎಂಬ ಆಪಾದನೆ ದೃಢಪಟ್ಟಿರುವದಿಲ್ಲ.</p> <p>8] ಪ್ರಭಾರ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳ ಕಚೇರಿಗೆ ಪಂಚಸಾಷ್ಟಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ಆಕ್ಸಿಕ್ ಭೇಟಿ ನೀಡಿ, ಪರಿಶೀಲನೆ ಕೈಗೊಂಡ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಕಚೇರಿ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ಹಾಗೂ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಬಂದ ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಕಂಡು ಬಂದಿರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಬೇರೆ ಯಾರೂ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವದಿಲ್ಲ. ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ದಸ್ತಾವೇಜು ನೋಂದಣಿ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಪಡ್ಡಗಾರರ ಸಹಿ ಪಡೆಯುವ ಸಲುವಾಗಿ ಅವರೊಂದಿಗೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬಂದಿರುವದು ತಿಳಿದುಬಂದಿರುತ್ತದೆ.</p> <p>ವಿಚರಣಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಭಾರ ಉಪ ನೋಂದಣಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ತಮ್ಮ ಕಚೇರಿಗೆ ನೋಂದಣಿ ಕುರಿತು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ಹಾಗೂ ಅವರೊಂದಿಗೆ ದಸ್ತಾವೇಜುಗಳ ಮಾಹಿತಿ ನೀಡಲು ಮತ್ತು ಅವರ ಸಹಿ ಪಡೆಯಲು ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ನಮ್ಮೆ ಕಚೇರಿಗೆ ಬರುತ್ತಾರೆ. ಇವರನ್ನು ಹೊರತುಪಡಿಸಿ ಹೊರಗಿನ ವೃಕ್ಷಗಳು ಬರುವದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿರುತ್ತಾರೆ.</p> <p>9] ಪಂಚಸಾಷ್ಟಿದಾರರೊಂದಿಗೆ ನೀಡಿದ ಆಕ್ಸಿಕ್ ಭೇಟಿ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಿಬ್ಬಂದಿಗಳು, ದಸ್ತು ಬರಹಗಾರರು ಹಾಗೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕರಲ್ಲಿ ಅರ್ಚಿದಾರರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಣೆ ಕೈಗೊಳ್ಳಲಾಗಿ, ಅರ್ಚಿದಾರರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ಗೊತ್ತಾಗಿರುವದಿಲ್ಲ, ಕಾರಣ ಇದೊಂದು ಅನಾಮಧೇಯ ಅರ್ಚಿ ಯಾಗಿರುತ್ತದೆ.</p>
--	--	--

6

			<p>ಮೂಲ ಅಜ್ಯಯನ್ನು, ಪರಿಶೀಲನಾ ಪಂಚನಾಮೆಯನ್ನು ಹಾಗೂ ವಿಚಾರಣಾ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಸಂಗ್ರಹಿಸಿದ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಈ ವಿಚಾರಣಾ ವರದಿಯೊಂದಿಗೆ ಪರಿವಡಿ ಪ್ರಕಾರ ಲಗತ್ತಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಮುಂದಿನ ಕ್ರಮಕ್ಕಾಗಿ ಮಾನ್ಯರಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಲಾಗಿದೆ.</p> <p>ಸಹಿ/-</p> <p>ಮೋಲೀಸ್ ಇನ್‌ಪ್ರೈಸ್. ಕನಾಟಕ ಲೋಕಾಯುಕ್ತ, ಮೋಲೀಸ್ ತಾಣೆ, ಗದಗ - 582 101"</p>
--	--	--	---

- 4) The report submitted by the Investigation Officer extracted above, as observed by me earlier has been considered by the ADGP, Superintendent of Police-5 and the Assistant Registrar (Legal Opinion)-4, Karnataka Lokayukta, Bengaluru. The report submitted indicates that unauthorized persons are using the office seal purporting to be the signature of the Sub-Registrar, Naragunda, Gadag District and accordingly mis-using the position of the Sub-Registrar, Naragunda, Gadag District. This cannot be permitted and appropriate legal action is required to be taken against them. The Sub-Registrar, Naragunda, Gadag District has an obligation to see that no one mis-uses his office. He is a public servant. For the purpose of

further investigation, I am of the view, it would be in the interest of justice to direct the officers mentioned herein below to implead as respondents No.1 to 4 and call for comments from them –

- (1) The Secretary, Revenue Department, Room No.603, 6<sup>th</sup> Floor, 1<sup>st</sup> Gate, M.S.Building, Bengaluru.
  - (2) The Inspector General of Registration & Commissioner for Stamps, Kandaya Bhavana, 8<sup>th</sup> floor, K.G.Road, Bengaluru.
  - (3) The District Registrar, Dharwad District, Dharwad.
  - (4) Sri Hussainsab Ibrahimsab Nadaf, in charge Sub-Registrar from 18.06.2016 of Sub-Registrar's office, Naragunda Taluk, Gadag District.
- 5) The respondents No.1 to 5 are directed to submit their comments.
- 6) Having regard to the facts and circumstances of the case, I am of the view that it is also desirable to refer the matter to the Inspector General & Commissioner for Stamps, Bengaluru in exercise of the powers conferred on me, under Section 15(3)

of the Karnataka Lokayukta Act directing him to conduct an investigation against the Sub-Registrar, Naragunda Taluk, in the back drop of the report submitted by the Investigation Officer and submit his report within three months from today. It is useful to extract Section 15(3) of the Karnataka Lokayukta Act, which reads as here under –

**"15(3) Without prejudice to the provisions of sub-section (1) the Lokayukta or an Upa-lokayukta may for the purpose of conducting investigations under this Act utilise the services of, -**

- (a) any officer or investigating agency of the State Government; or**
- (aa) any officer or investigating agency of the Central Government (with the prior concurrence of the Central Government and State Government;] or**
- (b) [any person or any other agency]."**

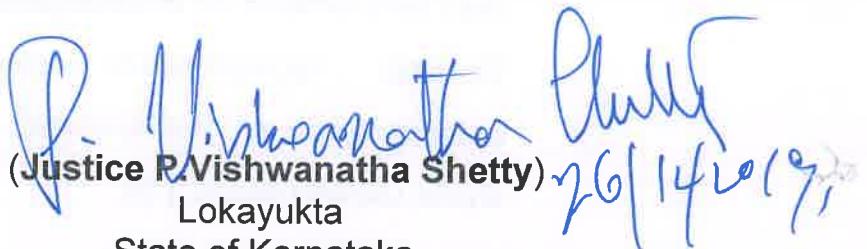
7) Further, it is needless to point out that the Inspector General of Registration & Commissioner for Stamps, Bengaluru



shall get the investigation conducted by a responsible officer, not below the rank of the District Registrar of his choice and submit the report. The office is directed to forward a copy of all the investigation papers/documents submitted by the Investigation Officer to the Inspector General of Registration & Commissioner for Stamps, Bengaluru, for the purpose of investigation and report as indicated above, after retaining the original documents.

- 8) Communicate this order to the parties concerned. The respondents are directed to submit their report/comments by the next date of hearing.

List this case on 3<sup>rd</sup> April, 2020 at 3.00 p.m.

  
 (Justice P. Vishwanatha Shetty)  
 Lokayukta  
 State of Karnataka  
 26/4/2019

\*VI

9) ARLO-IV 